

Asia C-112/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

28.2.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Conseil d'État (Belgia)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

6.2.2020

Valittaja:

M. A.

Vastapuoli:

Belgian valtio

CONSEIL D'ÉTAT, HALLINTOASIOIDEN OSASTO

XI JAOSTO

PÄÄTÖS

Asiassa: M. A.

vastaan

Belgian valtio

[alkup. s. 2]

I. Valituksen kohde

M. A. on 15.3.2019 tekemällään kassaatiovalituksella vaatinut, että Conseil du contentieux des étrangersin (ulkomaalaisasioita käsittelevä hallintotuomioistuin) [21.2.2019] antama tuomio kumotaan.

II. Oikeudenkäyntimenettely Conseil d'État'ssa

[Oikeudenkäyntimenettely]

III. Asian käsittelyn kannalta merkitykselliset tosiseikat

Valituksenalaisen tuomion toteamuksista ilmenee, että valittaja on määrätty 24.5.2018 poistumaan maasta, ja päätökseen sisältyy säilöönotto maasta poistamisen varmistamiseksi, ja että valittaja on määrätty maahantulokieltoon. Päätökset on annettu valittajalle tiedoksi seuraavana päivänä. Päätöksistä käy ilmi valittajan ilmoittaneen, että hänellä on belgialainen avopuoliso ja Belgiassa syntynyt tytär, ja päätöksissä on otettu huomioon valittajan syylistyminen rikoksiin sekä se, että ”asianomaisen katsotaan toimintansa johdosta voivan vaarantaa yleistä järjestystä”.

Näitä päätöksiä koskeva kumoamiskanne on valituksenalaisessa tuomiossa hylätty. [alkup. s. 3]

IV. Ainoa valitusperuste

Valittajan väitteet

Valittaja esittää yhden valitusperusteen, jonka mukaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 8 artiklaa, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7, 24 ja 47 artiklaa sekä ulkomaalaisten maahantulosta, oleskelusta, sijoittautumisesta ja maasta poistamisesta 15.12.1980 annetun lain (loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers) 7, 39/2, 39/56 ja 39/65 §:ää, 62 §:n 2 momenttia ja 74/11 ja 74/13 §:ää on rikottu ja lapsen edun huomioimista koskevaa periaatetta, suhteellisuusperiaatetta ja huolellisuusperiaatetta on loukattu.

Ensimmäisessä väitteessään valittaja arvostelee hallintotuomioistuinta siitä, että se on katsonut, että valittajan väitteeseen Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan rikkomisesta ei liity oikeussuojan tarvetta, koska valittaja ei ilmoita toimivansa alaikäisen lapsensa nimissä. Lainattuaan edellä mainitun 15.12.1980 annetun lain 74/13 §:ää valittaja täsmentää, ettei hänen jälkeläisensä ole ulkomaalainen tai valituksenalaisten päätösten adressaatti ja että lapsella ei siten ole asiavaltuutta. Valittaja katsoo, ettei hänen pidä toimia lapsen nimissä, jotta lapsen etua voitaisiin puolustaa.

Valittaja huomauttaa toisessa väitteessään, että valituksenalaisessa tuomiossa on lain 74/13 §:n väitetyn rikkomisen osalta katsottu, että ”vaikka tässä säännöksessä edellytetään vastaajan ottavan tiettyjä seikkoja huomioon, siinä ei kuitenkaan edellytetä vastaajan perustelevan päätöstään niiltä osin”. Valittajan näkemyksen mukaan tällä toteamuksella rikotaan niitä valitusperusteissa tarkoitettuja säännöksiä, joissa edellytetään, että hallintopäätökset perustellaan tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta.

Toteamuksen osalta, jonka mukaan ”vastaaja on nyt esillä olevassa asiassa ottanut valituksenalaisissa päätöksissä huomioon valittajan perhe-elämän”, valittaja väittää, että toteamuksella ”ei ole loogista yhteyttä sitä edeltävään toteamukseen”, koska hallintotuomioistuin ei totea, että ”perhe-elämä olisi otettu huomioon riippumatta

päätösten perusteluista”, ja koska se on ”ristiriidassa tuomion 4.3.3. kohdan kanssa, jossa hallintotuomioistuin asettaa kyseenalaiseksi ne päätösten perustelut, joissa vastaaja arvioi, ettei valittajan ja hänen lapsensa välistä perhe-elämää ole näytetty riittävästi toteen”.

Kolmannessa väitteessään valittaja arvostelee tuomion 4.3.3. kohtaa ja katsoo, että siinä mainittujen seikkojen olisi pitänyt quod non johtaa siihen, että valituksenalaiset päätökset kumotaan.

Valittaja väittää neljännessä väitteessään, että hallintotuomioistuimen tekemä viittaus Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioon on vailla merkitystä. Hänen mukaansa toisin kuin mainitussa tuomiossa kyseessä olleessa asiassa, tässä asiassa kyse on negatiivisesta velvollisuudesta pidättäytyä maasta poistamisesta eikä positiivisesta velvollisuudesta sallia oleskelu. Valittaja toteaa, että ”toisin kuin hallintotuomioistuin on todennut, ei ole voitu vaatia, että valittaja vetoaisi erityisen poikkeukselliseen seikkaan [alkup. s. 4] voidakseen väittää, että siitä, että hänet poistettaisiin maasta kolmen vuoden ajaksi, aiheutuisi vahinkoa hänen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa (ja perusoikeuskirjan 7 ja 24 artiklassa) suojatulle perhe-elämälleen”.

Valittaja arvostelee tuomiota vielä siitä, ettei siinä ole selvitetty, miten suhteellisuusperiaatetta on noudatettu, vaikka periaatteen noudattaminen oli kanteessa riitautettu. Hän toteaa lisäksi, että hänen lapsensa olisi velvollinen poistumaan Euroopan unionin alueelta ja luopumaan Euroopan unionin kansalaisen asemaan liittyvien keskeisten oikeuksien tosiasiallisesta nauttimisesta, jotta hän voisi jatkaa perhe-elämäänsä valittajan kanssa.

[Pääasian valittajan ehdottamat ennakkoratkaisukysymykset]

Conseil d'État'n päätös

Valituksenalaisessa tuomiossa on seuraava ensimmäistä osaa koskeva jakso:

”4.1. Conseil du contentieux des étrangers toteaa aluksi ainoasta kanneperusteesta, ettei se katso kantajalla olevan oikeussuojan tarvetta perusoikeuskirjan 24 artiklan rikkomista koskevan väitteen osalta, koska valittaja ei ilmoita toimivansa alaikäisen lapsensa nimissä.”

Hallintotuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 4.2.3. kohdassa implisiittisesti mutta selvästi, että lapsen etu on otettava huomioon vain, jos asianomaisessa hallintopäätöksessä on kyse nimenomaan siitä ja jos sen huomioon ottaminen on lapsen nimissä riitautettu Conseil du contentieux des étrangers'issa. [alkup. s. 5]

Valittaja väittää päinvastoin, että edellä mainitun 15.12.1980 annetun lain 74/13 §:ssä edellytetään, että lapsen etu on otettava huomioon silloin, kun yhdestä hänen vanhemmistaan on tehty maastapoistamispäätös, ja että ”tätä vaatimusta ei ole rajattu koskemaan yksinomaan lapsesta tehtyjä päätöksiä”.

Tämä arvostelu koskee edellä mainitun 74/13 §:n tulkintaa. Säännöksellä on pantu täytäntöön jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY 5 artikla.

Ennen valittajan muiden väitteiden enempää tutkimista Euroopan unionin tuomioistuimelle on syytä esittää ennakkoratkaisukysymys – sellaisena kuin se ilmenee päätösoasasta –, joka koskee edellä mainitun 16.12.2008 annetun direktiivin 2008/115/EY 5 artiklassa säädetyn lapsen edun huomioon ottamista koskevan velvollisuuden tulkintaa ja soveltamisalaa.

**NÄILLÄ PERUSTEILLA
CONSEIL D’ÉTAT PÄÄTTÄÄ:**

1 artikla

Asia käsittelyä lykätään.

2 artikla

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään seuraava ennakkoratkaisukysymys:

”Onko jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY 5 artiklaa, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot ottavat direktiiviä täytäntöön pannesaan huomioon lapsen edun, luettuna yhdessä saman direktiivin 13 artiklan ja Euroopan unionin peruskirjan 24 ja 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että niissä vaaditaan, että lapsen, joka on unionin kansalainen, etu otetaan huomioon myös silloin, kun palauttamispäätös on tehty yksinomaan lapsen vanhemmasta?”

[alkup. s. 6]

[Oikeudenkäyntimenettely ja ratkaisukokoonpano]